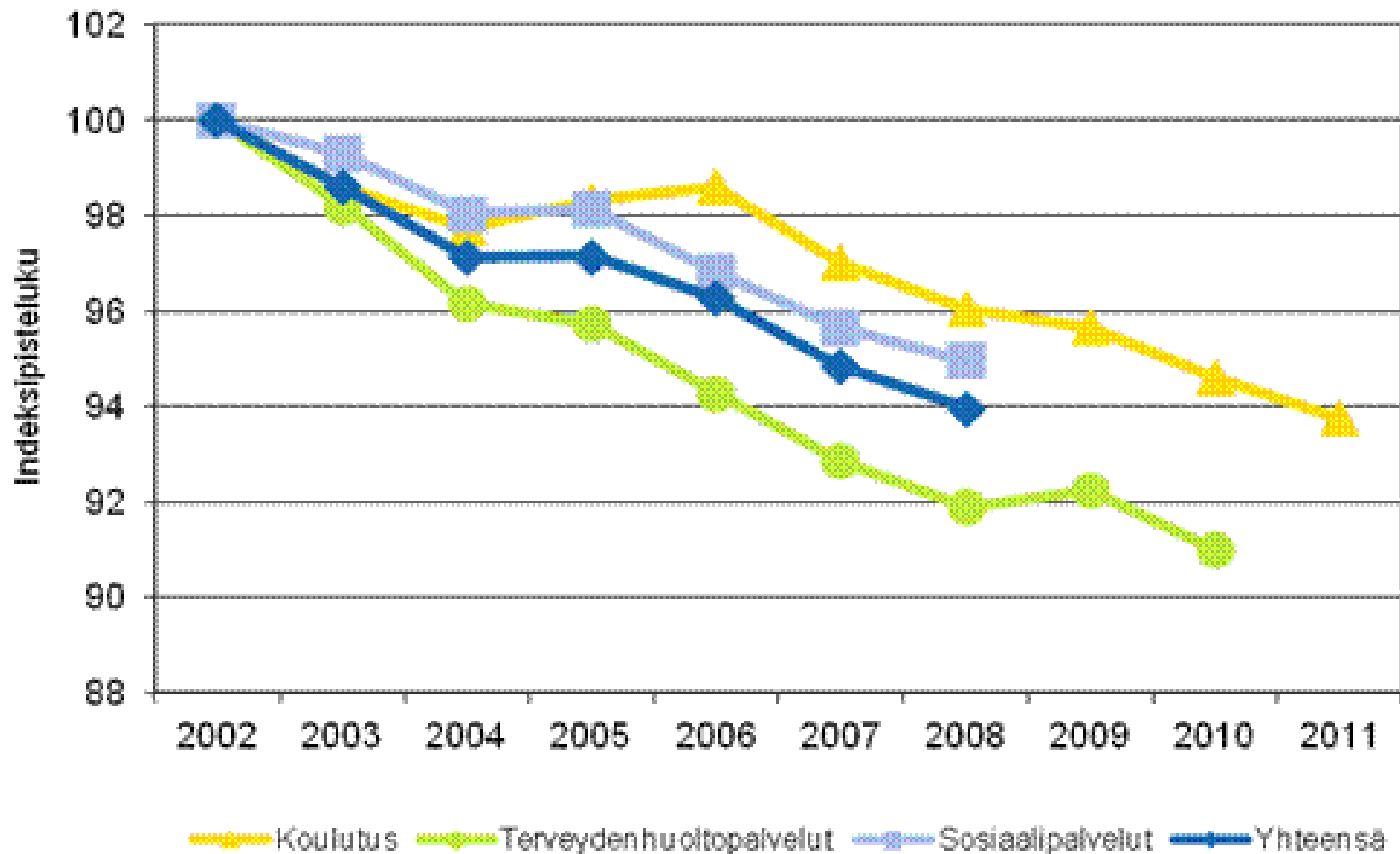

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Mätande av produktivitet och effektivitet

Kauko Aronen
4.6.2013

Utvecklingen av totalproduktionen inom kommunernas och samkommunernas utbildning, hälsovårdstjänster och socialtjänster under åren 2002–2011 (2002=100), Statistikcentralen: Kommunernas och samkommunernas Produktivitetsstatistik [webbpublikation].

http://www.tilastokeskus.fi/til/kktu/2011/kktu_2011_2013-03-01_tie_001_fi.h1

Täckande samförstånd: ovan beskrivna måtten räcker inte till

- Vid mätandet av produkten borde man kunna ta i beaktande "samtliga eftersträvnansvärdhetsfaktorer" (Atte Honkasalo)
- Utvecklingen av kvaliteten och effektiviteten har ett samband med välfärdsstatens utvecklingsdynamik
- Undervisningen, dagvården, hälsovården, äldreården etc. är aldrig till punkt och pricka likadana varje år, utan de utvecklas
- Varje yrkeskår spelar en väsentlig roll för utvecklingen:
Man observerar förändringsbehov inom tjänsten i fråga och förändringar genomförs inom varje tjänst skilt, steg för steg
- Då kvaliteten förbättras successivt och satsningarna utökas, börjar statistiken visa en minskning av produktiviteten

Lösningar enligt det uppnådda samförståndet

1. Mätandet av kvaliteten och genomslagningen ska integreras i produktivitetsmåtarna
 - Rättrogen och bättre lösning
 - Resultatmätning som tar i beaktande kvaliteten och effektiviteten inom äldreården, VATT
2. Man blir tvungna att nöja sig med en mekanisk inskränkt mätare, men vid sidan av den tar man i bruk kvalitets- och effektivitetmätare för att kontrollera att en eventuell förbättring av produktiviteten inte skett på bekostnad av kvaliteten och genomslagningen (eller om man tvärtom velat satsa i förbättring av kvaliteten och genomslagningen, kan man i detta fall godkänna försvagningen av den inskränkta mekaniska produktivitetmätaren)
 - FM:s målsättningsarbetsgrupps ringmodell
3. Inte antingen-eller utan både-och

Städernas egna mätare

Mätaren består av förhållandet mellan förändringarna i resultatindexet för produktifierade, till kvaliteten standardiserade produkter och det deflaterade insatsindexet (med hänsyn till prisutvecklingen), för produktifieringens del en förbättrad modell av Statistikcentralens mätare.

Procentuella produktivitetsförändringen inom respektive servicebransch skrivs ut. Kalkylerna har gjorts enligt förändringarna 2009-2011. Man har kommit överens om att fortsätta med förändringarna 2011/2012. Städerna kan sätta upp årliga produktivitetsmål och följa upp uppnåendet av dem.

Åtföljs alltid av kvalitets- och effektivitetsmätare för kontrollens skull...

Nu tillämpas även mätare som beskriver arbetslivets kvalitet i syfte att kontrollera att den eftersträvade produktivitetsförbättringen inte sker på bekostnad av arbetslivets kvalitet.

Produktivitetssmätare som utvecklats i samarbete av de 20 största städerna

■ Äldreservicen:

- åldringshemsvård: RUG-betonad förändring av boendedygn / deflaterad kostnadsförändring (kostnaderna finns hos Statistikcentralen, uppgifterna om de RUG-betonade boendedygna har insamlats inom de 20 största städernas mätarprojekt)
- Vården på hälsocentralens bäddavdelning: beräknad förändring av antalet vård dagar / deflaterad kostnadsförändring
- Serviceboendet åt äldre: förändring av antalet vård dagar / deflaterad kostnadsförändring
- hemvård: förändring av arbetstiden hos kunden / deflaterad kostnadsförändring

Förskolepedagogiken:

- dagvården: beräknad förändring av antalet barn / deflaterad kostnadsförändring

Undervisningsväsendet / grundstadiet

- Grundläggande undervisningen: förändring av antalet elever / deflaterad kostnadsförändring (Skolfönstret)

Undervisningsväsendet / 2. stadiets utbildning

- gymnasieutbildningen: förändring av antalet studeranden / deflaterad kostnadsförändring (Skolfönstret)

Tekniska väsendet (utvecklas):

- Vinterunderhållet av gatorna, betonad prestation inom olika underhållsklasser / deflaterad kostnadsförändring
- Skötseln av parker och allmänna områden, betonad prestation inom olika underhållsklasser / deflaterad kostnadsförändring

Exempel på utskrivning: Produktiviteten på ett äldreboende

- produktivitetsförändrings- %
- möjliggör uppställning och uppföljning av mål
- stödjer förmedlingen av bästa praxis i nätverksarbete

